

Hbo-v'er in de ouderenzorg: uitdagend en divers

Het aantal ouderen neemt in rap tempo toe en de zorg voor deze ouderen wordt steeds complexer. De behoefte aan hbo-verpleegkundigen is dus groot. Toch kiezen hbo-v'ers maar zelden voor de ouderenzorg of ze gaan er snel weer weg. Volgens Rob Winkens, hbo-verpleegkundige gerontologie geriatrie (hbo-VGG) bij Cicero Zorggroep, kan functiedifferentiatie uitkomst bieden. Cicero Zorggroep is er alvast mee begonnen. 'Het verpleeghuis wordt de IC van de ouderenzorg.'

Functiedifferentiatie

Multimorbiditeit, dementie, dubbele zorgvragers: als mensen steeds ouder worden, neemt ook de complexiteit van de zorg toe. Tegelijkertijd neemt de gemiddelde ligduur in het verpleeghuis gestaag af. 'Die is nu 1 jaar en 4 maanden, maar daalt nog steeds', zegt Rob Winkens. 'Het verpleeghuis wordt de IC van de ouderenzorg, daar ben ik van overtuigd.' Slecht nieuws? Niet voor hbo-verpleegkundigen. Want het werken in de ouderenzorg wordt steeds uitdagender. Mits organisaties functiedifferentiatie toepassen. 'De ouderenzorg zet nog te vaak hbo-v'ers op een mbo-manier in. Dat is jammer. Beter is het om medewerkers naar kennis,

competenties, ervaring en persoonlijke ambitie in te zetten. Dat is goed voor medewerkers én cliënten, want het positief effect op de kwaliteit is groot.'

Rob Winkens: 'Het verpleeghuis wordt de IC van de ouderenzorg, daar ben ik van overtuigd.'

Brugfunctie

Bij Cicero Zorggroep werken nu 5 hbo-verpleegkundigen gerontologie geriatrie (hbo-VGG). Rob is er 1 van.

De hbo-VGG'ers werken onder verantwoordelijkheid van de specialist ouderengeneeskunde. Ze vervullen een brugfunctie tussen het medisch team en het zorgteam. 'We staan met de voeten in de klei, we zijn actief en zichtbaar op de werkvloer en weten wat er speelt. We verdelen ons over de locaties en vormen een aanvulling op de bezetting.' Daar pakken ze thema's op die aandacht behoeven. Zoals omgaan met onbegrepen gedrag. 'We signaleerden dat we de adviezen van de psychologen vaak niet terugzagen in de praktijk. Voor de verzorgenden en verpleegkundigen op de werkvloer bleken de 6 kantjes tekst van de psycholoog gewoon te veel. "Geef mij maar een A4'tje met wat ik moet doen en wat goed is voor deze cliënt", zeiden ze. Dit hebben we samen met de teams opgepakt. We hebben gevraagd wat ze van de adviezen vinden en vervolgens samen gekeken hoe we ze beter kunnen laten landen in de praktijk. Dat gaat nu steeds beter.' Ook omdat Rob en zijn collega's de plannen blijven volgen. 'We komen er nog eens op terug. Lukt het? Wat zijn de hindernissen? En als blijkt dat het niet werkt, kijken we opnieuw.'

Breder kijken

Geen thema is te gek voor de 5 hbo-VGG'ers. Rob: 'Omdat we rondlopen en een vraagbaak zijn, kunnen we oppakken wat zich aandient. Zowel in reguliere als in crisissituaties. En dan nemen we ook gelijk de richtlijnen mee. Die vertalen we naar de praktijk, zodat de medewerkers ze iedere dag kunnen gebruiken.' Het werk van de hbo-VGG'ers is uitdagend en divers, maar niet altijd even makkelijk. 'Vaak is de systeemwereld zo ingericht dat het indruist tegen de leefwereld van de cliënt. Terwijl juist die leefwereld zo belangrijk is in de ouderenzorg. Oog hebben voor de levensloop, breder kijken dan zorg alleen, daarin kunnen hbo-v'ers excelleren.' Dat neemt niet weg dat ook de methodische kant aandacht behoeft. 'Juist omdat de verpleeghuiszorg bekend staat als de "zachte zorg", is er weinig ervaring met methodisch werken. Methodieken, bijvoorbeeld bij dementie, worden vaak niet lang genoeg ingezet. Of er worden geen meetinstrumenten aan verbonden. Ook daarin kunnen hbo-v'ers een belangrijke rol spelen.'

Intramurale kennis extramuraal inzetten

Naast 'training on the job' voeren de hbo-VGG'ers ook projecten uit. Inmiddels rondden ze er 4 af: het eerder genoemde project intramurale gedragsconsultatie bij cliënten met onbegrepen gedrag, de implementatie van persoonsgerichte zorg, een bijdrage aan onderzoek van de Academische Werkplaats Ouderenzorg van de

Universiteit Maastricht en transmurale gedragsconsultatie, als afgeleide van het intramurale traject. Vooral dit laatste project stemt Rob tevreden, Cicero Zorggroep won er zelfs de [Gouden Oor Award Zorg 2017](#) mee. ‘Het is een product voor thuiswonende ouderen met dementie, hun mantelzorgers en huisartsen in de regio. Want ook thuis krijgen mensen met dementie vaak gedragsproblemen, zoals apathie of agitatie. Wij besloten onze intramurale kennis extramuraal in te zetten. Binnen 2 dagen na verwijzing door de huisarts gaan wij op huisbezoek. De resultaten zijn mooi. We hebben nu 40 thuiswonende cliënten – voor wie opname in het verpleeghuis in het vizier lag – en hun mantelzorgers begeleid. Door goed te kijken wat er in de thuissituatie gebeurt en adviezen te geven wonen 28 cliënten nog steeds thuis. Er is sprake van aantoonbaar minder opnames in het verpleeghuis en aantoonbare verbetering van de kwaliteit van leven van de thuiswonende cliënten en hun mantelzorgers.’

Bij de start in 2014 kregen de hbo-VGG’ers een jaar de tijd om hun meerwaarde te bewijzen. Aan het einde van dat jaar werden ze intern beoordeeld met een 8,7. ‘Vooral de psychologen stonden in het begin argwanend tegenover ons. Ze waren bang dat we hun werk overnamen. Maar die angst bleek ongegrond. We vormen juist een brug, omdat we de taal van de werkvloer spreken en de praktijk kennen. Inmiddels kunnen de specialisten ouderengeneeskunde en de psychologen ons niet meer missen.’

Verslag door Ingrid Brons

Meer informatie

- [Bekijk de presentatie van Cicero Zorggroep](#)
- [Rapport ‘Taakherschikking in de ouderenzorg’](#)
- [Bekijk alle verslagen, presentaties, foto’s en video’s van het congres ‘Thuis in het Verpleeghuis, Waardigheid en trots op elke locatie’ van 2 juli 2018.](#)
- In 2017 maakten we een videoportret van Rob Winkens, waarin hij vertelt over zijn passie voor de ouderenzorg:

tags:

[Cicero Zorggroep](#) (24), [Congres Thuis in het Verpleeghuis 2018](#) (30)

thema's:

[Arbeidsmarkt](#) (153), [Personeelssamenstelling](#) (55)